

Yónā

Tā 'Ē'á zīlā nīlī sīsī rī

Yónā tā āngū 'bá 'ī ndrō gólīyī Jēhōsā rī mvá Jērōbómā drī á'dózo kúmú āngī Īsīrā'ēlé ká ró rī 'á. Ôvārī zī gólā trá nīlī jārībā Nínīvē ká 'álá tā átálé ôjīlā tólá rī 'bá yī drī kī, Ôvārī 'ē trá lāṅō fēlé gólīyī drī tā ōnjī gólīyīkā rī 'bá yī tāsī. Gō'dá Yónā gā dó nīlī Nínīvē 'álá. Gólā drī íyīngá mbāzo kōlóngbō 'á 'ēzo nīlī jārībā Tārāsīsī ká 'álá. Gō'dá Ôvārī drī kāgūmāā āndrē ājózó ānīlī lāṅō fēlé Yónā yī drī rōō. Yónā kō tā trá āgō gólīyī kōlóngbō 'á 'dī 'bá yī drī íyī vūlī līmuvū āndrē 'dī 'á, āā'dō ró kāgūmāā āndrē 'dī drī ádrézó. Ôvārī drī ī'bī āngī ājózó Yónā rī tēlé gólā rī pālē.

Gō'dá Yónā drī tā-drī lēzo nīlī tā Ôvārī ká pēlé ôjīlā Nínīvē ká rī 'bá yī drī. Gō'dá ôjīlā 'dī 'bá yī ārīlī bē tā kī, Ôvārī āā'dō jārībā īyīkā īzā'á tā ōnjī īyīkā tāsī rī, gólīyī drī drī ādīzo tā ōnjī īyīkā rī 'bá yī 'ásī. Tā 'dī tāsī rī, Ôvārī drī tā 'bāzo kī, yī īzāā jārībā 'dī gō'dá kō.

Yónā ndrélé bē Ôvārī āyē tā ōnjī ôjīlā 'dī 'bá yī ká trá rī, gólā drī á'dózo ōmbā ró. Gō'dá Ôvārī drī fē 'bāzo mbālē 'wāā'wā līndrī ró Yónā drī, tā á'dalé Yónā drī kī, ôjīlā pāpā lāṅō 'ásī rī rī'á tā tāndī 'ī. Gólā á'dá tā trá Yónā drī kī, yī rī ôjīlā gólīyī drī ādī 'bá volé tā ōnjī īyīkā 'ásī rī 'bá yī lēlé rōō.

Tā-drī rārā būkū nō 'á rī

Kápītā 1:1-17 Tā Yónā drī gāzo dó tā 'bā'bā Ôvārī ká 'ēlé rī

Kápītā 2:1-10 Tā Yónā drī rātāā 'ēzo ngá pāpā tāsī rī

Kápītā 3:1-10 Tā Yónā drī nīzo Nínīvē 'álá ōzo Ôvārī drī tā lā átálé trá rī tī

Kápītā 4:1-11 Tā Ôvārī drī pīpīsīlī 'á'dī á'dázo ôjīlā gólīyī drī ādī 'bá tā ōnjī īyīkā 'ásī rī 'bá yī drī rī

Tā Yónā drī rāzo volé Ôvārī drīgá sī rī

1 ¹ Nōō rī 'dīgówá Yónā rī tāsī rī 'dī. Yónā rī gógó 'dī Āmítā rī mvá 'ī. Kāyī āzā sī, Ôvārī drī tā átázo Yónā drī kī, ² "Yónā, ní ngá nīlī jārībā āngī Nínīvē ká nā 'álá. Ní pē vōrā ámaká ôjīlā rī 'bá rīlī tólá rī 'bá yī drī kī nī rī, má Ôvārī á'dō 'ē'á gólīyī īzālē, tālā tā 'ē'ē ōnjī gólīyīkā lāvū trá kōrō."

³ Gō'dá Yónā lēé kō^a nīlī Nínīvē 'álá. Gō'dá drīlā rāzo volé Ôvārī drīgá sī. Gólā lē trá nīlī jējē ró jārībā Tārāsīsī ká 'álá. Sīsī rī, gólā nī trá jārībā Yópā ká 'álá kōlóngbō gólā 'ē 'bá ngālē nīlī Tārāsīsī 'álá rī ūsúlī. Drīlā lāfā ācī ká fēzo kōlóngbō 'dī līpī lā drī, gō'dá mbāzo 'á lā āgō gólīyī kōlóngbō 'dī ká rī 'bá yī bē, yī ōnī ró bē volé tā Ôvārī ká 'dī 'ē ākó. Kōlóngbō 'dī drī ngāzo Yópā lēsī nīlī Tārāsīsī 'álá.

⁴ Kōlóngbō 'dī ōtírī cāā līmuvū āndrē ító 'á rī, Ôvārī drī kāgūmāā āndrē 'bāzo rī'á vīlī kōlóngbō iyalé, ānyī 'ē'á ṅōlé volé. ⁵ Āgō gólīyī kōlóngbō ká 'dī 'bá yī 'á lā yī drī āgāzo ūrī drī. Gō'dá gólīyī drī trēzo té tī īyīkā ngīngī rī sī rātāā 'ēlé ôvārī īyī drī rī'á īnjīlā rī 'bá yī drī, gólīyī ōpā ró īyī bē. Gō'dá āgō 'dī 'bá yī drī ngá gólīyī kōlóngbō 'á rī 'bá yī lūvūzo ndrī līmuvū 'á, kōlóngbō ōzo lānjī kō. Gō'dá gólīyī ōtírī rī ngá lūvūlī līmuvū 'á rī, 'dī Yónā íyīngá rī'á á'dú kō'á kōlóngbō 'álé 'á vūdrī.

⁶ Gō'dá nīngá sī rī, drī-'bá āgō kōlóngbō ká 'dī 'bá yī ká drī ānīzo Yónā rī ūsúlī á'dú kōrē 'á vūdrī kōlóngbō 'álé 'á. Gō'dá gólā drī tā átázo Yónā drī kī, "Háyī! Ní rī á'dú kōlé á'dō tāsī yā? Ní nījī kō kī'á nī rī, āmā trá 'ē'á drālē nō rī yā? Ní ngá ūrū rātāā 'ēlé ôvārī ānīkā rī drī, gólā ōndrē ró āmā īzā, ōpā ró āmā."

^a1:3 Yónā lēé kō nīlī Nínīvē 'álá, tālā ôjīlā 'dī 'bá yī trá ājū-'bá-āzī ró ôjīlā Īsīrā'ēlé ká yī bē. Gólā lē Ôvārī nīzā ró gólīyī.

⁷ Gō'dá nīngá sī rī, āgō gólīyī kōlóngbō ká 'dī 'bá yī drí tā átázó īyī vó 'ásī kī, “Mā vū gōmārī ōjīlā lāñō nō áse 'bá rī nīzō.” Gō'dá āgō 'dī 'bá yī drí gōmārī īyíká lōfōzō tā ndázō. 'Wāā ró, gōmārī drí Yónā rī á'dázó ī'dī.

⁸ Gō'dá ōjīlā nō 'bá yī, ūī 'è gólīyī trá rōō. Drīlīyī Yónā rī ījízó kī nī rī, “Nī 'è á'dō tā 'ī kāgūmāā nō 'bázó 'ĕ'á amā ūfūlī ndrī ānī bē nō yā? Nī ānī āngō lésī yā? Ōrī ānīkā á'dō 'ī yā?” ⁹ Gō'dá Yónā drí tā lōgōzō āgō 'dī 'bá yī drí kī, “Mā ōrī 'ībūrū ká rī 'ásī. Mā rī Ōvārī, Kúmú 'būū 'álá rī 'īnjīlī ī'dī, gólá 'īnyákú 'bā 'bá līmuvū āndrē bē rī.”

¹⁰ Gō'dá gólīyī nī tā trá kī, Yónā ārā trá vólé Ōvārī 'ásī, tālā Yónā ātā tā 'dī trá tī gólīyī drí. Ítī rī, ōjīlā 'dī 'bá yī tī lá yī drí á'djízó ārīmā ākō Yónā ká drí, gō'dá drīlīyī tā átázó kī nī rī, “Nī 'è tā nōtī á'dō tāsī yā?”

¹¹ Gō'dá kāgūmāā drí ānīzō ōnjī tētē ró rōō lāvūlī sīsī rī drīī sī. Ítī rī, āgō 'dī 'bá yī drí tā ījízó Yónā tī kī nī rī, “Mā ō'è á'dō ī'dī ní drí kāgūmāā nō drí ādrézó rī yā?” ¹² Gō'dá 'dī vósī rī, Yónā drí tā átázó kī nī rī, gólīyī ūvū yī kōlóngbō 'ásī līmuvū 'á, Ōvārī á'dō kāgūmāā 'dī 'bā'á ādrélé līmuvū tītī 'dī 'bá yī bē ndrī. Yī nī trá Ōvārī 'bā tā 'dī 'bá yī íyī tāsī.

¹³ Gō'dá nīngá sī rī, ōjīlā 'dī 'bá yī lēé īyī kō Yónā rī fūlī vūvū lá sī līmuvū 'á. Drīlīyī gōzō kōlóngbō tī jālē, āā'dō ró nīzō gólá rī 'īrīlī 'īnyákú drī 'álá áyélé tólá rī, gō'dá ícá kō, kāgūmāā gō'dá trá rōō lāvūlī, līmuvū tī trá rōō kāgbā-kāgbā. ¹⁴ Gō'dá drīlīyī rātāā 'ēzō Ōvārī 'būū 'álá rī drí kī nī rī, “Ōō! Ōvārī 'būū 'álá rī, ōzō mā ūfū Yónā vūvū lá sī līmuvū 'á rī, ní ízā amā kō tā ōnjī nōtī nō tāsī, tālā ní 'è tā 'dī trá ōzō ní drí lēlé rī tī.” ¹⁵ Gō'dá gólīyī drí Yónā rī īngázó ūrū vūlī gīā nātī līmuvū 'á. Kōrō kāgūmāā āmbá rī 'bá sīlī līmuvū tītī bē 'dī drí ādrézó tī, līmuvū drí āgōzō lēé íyī vō 'á. ¹⁶ Gō'dá ōjīlā 'dī 'bá yī trá 'dó ūrī ró mbārākā Ōvārī ká 'dī tāsī. Gō'dá drīlīyī kōrōnyā līzō ngá tēfē ró Ōvārī 'būū 'álá rī drí, āwō-ītī 'ēzō drīlā. Gō'dá kpá drīlīyī tā 'bā'bā 'bázó Ōvārī rī rólé ī'dī.

¹⁷ Gō'dá nīngá sī rī, Yónā tībē vūlī līmuvū 'á nā rī, Ōvārī drí 'ībī āngī 'bázó ānīlī gólá rī tēlé nyé yī 'á. Yónā drí rīzō 'ībī āngī 'dī 'á káyī ná zāā lédrē-lédrē ró.

Rātāā Yónā ká ngá pāpā tāsī

¹ Gō'dá 'ībī 'dī 'á lá 'á tólá rī, Yónā drí rīzō rātāā 'ēlé Ōvārī drí kī,

² “Ōō Ōvārī, ngbāāngbānō rī,
ōdrā 'bā mā trá kōmvō íyíká 'á,

má ngō āwō bē ní drí rī,
ní ārī amā āwō trá.

³ Sīsī rī, ní vū mā trá kāālū
līmuvū āndrē 'dī ādūkū lá 'álá.

Drīlā amā étézó kāālū.

⁴ Má kī amáká, ní gā mā trá,
ní drí amā vūzō vólé 'dī.

Gō'dá, má 'īšū tā trá kī, má á'dō gō'á vólé 'bādrī amáká 'á,
jó lānjā ánīkā ndrélé.

⁵ Līmuvū trá dīrī má rú sī,
gō'dá má drí rīzō līmuvūlī.

Tōrōbībī līmuvū 'á rī drí amā drī līgōzō ōmbélé gágá.

⁶ Má drí 'dēzō kāālū
únī līmuvū 'á rī pá 'álá.

Má 'īšū tā trá kī, má ícá fōlé kō.

Gō'dá má nī trá kī, ní Kúmú Ōvārī amáká,
á'dō amā lōfō'á līmuvū fīfī 'ásī lédrē-lédrē ró.

⁷ Má ōtīrī 'ēē drālē rī,
Ōvārī, ní drí rātāā amáká 'ēlé ní drí rī ārízó.

Rātāā 'dī ní īngá trá cālē jó lānjā ánīká 'á.

⁸ Ōjīlā gólīyī rī 'bá ōvārī ābārādāgō 'īnjīlī ī'dī rī

gā iyī ní Ôvāri gólā pīpīsilí ā'dí á'dá 'bá gólīyi drī rī trá dó.

⁹ Gō'dá má rī gógó, má á'dô ámakā ání lūyī'á ī'dí.

Má á'dô ngá fēfē fē'á ní drī,

má á'dô kpá tā má drī 'bālē trá 'elē ní drī rī rō'á.

Nī ī'dí Ôvāri rī 'bá ôjilā pālē rī.”

¹⁰ Gō'dá Ôvāri drī ī'bī ángí 'dī 'bāzō nīlī vō tākō līmuvū ákō rī 'álā, gō'dá ī'bī ángí 'dī drī Yónā rī lō'dézo vūdrī īnyákú tākō drīī.

Tā Yónā drī nīzō Nínivē 'álā tā Ôvāri ká pēlē rī

3 ¹ Gō'dá Ôvāri drī kpá tā átažo ó'dí Yónā drī kí, ² “Nī nī zāā Nínivē 'álā vōrā áamá ká pēlē ôjilā tólā nā 'bá yī drī.”

³ Gō'dá nīngá sī rī, Yónā drī tā Ôvāri ká 'dī 'ēzō. Drīlā ngāzō nīlī Nínivē 'álā. Nínivē 'dī rī'á jārībā ángí 'ī, rī trōlā kāyī nā lāmúzo 'á lá sī ndrī. ⁴ Kāyī drī-káká rī 'á, Yónā drī ítōzō nīlī lāmú bē jārībā ámbā 'dī 'alé lá 'ásī, drīlā nīzō ádrē bē vō ngīngí 'ásī, rī'á vōrā Ôvāri ká pēlē ôjilā 'dī 'bá yī drī. Gólā kí, “Nī ári drē, kāyī nya'dī-rī (40) vósī rī, Ôvāri á'dô jārībā nō izā'á ôjilā lá bē ndrī tā ônjī drī.” ⁵ Gō'dá ôjilā Nínivē ká rī árilí bē iyī úlí gólā drī rī'á átalā 'dī rī, gólīyi drī tā lēzō vōrā Ôvāri ká 'dī 'á. Ôjilā trá ndrī izā ró. Gō'dá ó'bā tā trá ôjilā ndrī drī rīzō 'alé 'á'ī sī ngá nya ákō, gō'dá drīlīyi 'dó itá līrīkū sōzō ī'dí izā īyīká á'dalé, ítōlé ôjilā ámbā-ámbā rú sī calé ôjilā tākō rú.

⁶ Kúmú ángí Nínivē ká ári vōrā 'dī bē rī, gólā drī ngāzō úrū kíī īyīká kúmū ká drīī sī, itá tándí īyīká kúmū ká 'dī ángilí volé, itá līrīkū sōzō ī'dí. Gō'dá gólā drī rīzō īnyákú drīī ófó dalé yī drīī izā drī. ⁷ Kúmú ángí 'dī drē rī'á kíī kúmū ká drīī rī, drīlā tā 'bāzō ôjilā īyīká Nínivē ká yī drī ndrī kí, “Gólīyi ónyā ngá kō gō'dá úmvū īyī ngá kpá kō kōrōnyā 'bā ká yī bē ndrī, drīlīyi rīzō 'dó ití. ⁸ Ôjilā ndrī kōrōnyā 'bā ká yī bē 'dó ó'ē īyī izā, áayē īyī tā ônjī īyīká volé. ⁹ Ôzō mā ó'ē tā 'dī trá ndrī 'dó ití rī, ázangá sī, Ôvāri rī 'á á'dô á'dí'á ámā rú, gólā á'dô ómbā īyīká 'dī áyē'á, gō'dá gólā fú ámā kō.”

¹⁰ Gō'dá Ôvāri ndrélē bē gólīyi áyē tā ônjī īyīká trá rī, 'á lá drī á'dízó, gō'dá gólā izāá gólīyi ózō drīlā tā lá átalé trá sīsī rī tí kō.

Tā Yónā drī á'dózo ómbā ró 'á á'dí Ôvāri ká tāsī rī

4 ¹ Gō'dá Yónā ndrē tā Ôvāri drī ôjilā Nínivē ká 'dī 'bá yī áyézō tā ônjī gólīyīká 'ásī 'dī bē rī, Yónā drī á'dózo ómbā ró rōō. ² Gólā drī rátaā 'ēzō Ôvāri drī kí, “Ôvāri, má nī trá ítō vō 'ásī kí, ní á'dô ôjilā Nínivē ká tā ônjī bē 'dī 'bá yī áyē'á, 'dīī rī tā ífí gólā má drī lēzō ánilí tā átalé gólīyi drī kō rī ī'dí. 'dī 'dī má drī 'ēzō rālē Tārāsísī 'álā rī. Má nī trá kí, ní rī'á Ôvāri pīpīsilí tándí gō'dá 'á á'dí bē rī ī'dí, gō'dá ní Ôvāri rī 'bá ngalé ómbā ró 'wāā kō rī ī'dí. Nī Ôvāri gólā ôjilā lē 'bá kōrō rī ī'dí, ní rī'á njāā tā īsū ániká jalé tā ônjī ôjilā ká áyélē. ³ Ngbāāngbānō rī, Ôvāri, má lō'bā rú'bā ní drī, ní trō ámā lōvó-lōvó volé. Má lēē gō'dá rīlī lédre-lédre ró kō.” ⁴ Gō'dá Ôvāri drī tā lōgōzō gólā drī kí, “Yónā, rī'á mbī ní drī 'bāzō ómbā ró yā?”

⁵ Yónā áfō trá sīsī jārībā 'dī 'ásī, nī'á rīlī gólē ítú drī áfōrē lésī ró. Gō'dá drīlā gūgū 'dīzō tólā rīzō zélē lá 'á, ítú ámé tāsī, tā Ôvāri drī 'ē'á 'ēlā ôjilā 'dī 'bá yī drī rī ndrélē. ⁶ Gō'dá nīngá sī rī, Ôvāri drī fē ázā 'bāzō mbālē 'wāā'wā úrū ití Yónā lāgátí líndrī ró, tálā ítú ámé trá rōō. Yónā rī'á áyīkō ró fē 'dī tāsī. ⁷ Gō'dá kāyī ázā rī sī ákpá cījīnó, Ôvāri drī kārāgūgū 'bāzō fē 'dī nyālē, drīlā 'īzō drālē volé. ⁸ Gō'dá Ôvāri drī kpá kāgūmāā 'bāzō sīlī ómvorē lésī ítú ámé bē. Yónā ē'belē trá mbārākā ákō ítú ámé 'dī drī. Gō'dá vō ámé trá kōrō lāvūlī, rī'á drī lá zā'á. Gólā lē trá drālē, gō'dá gólā drī tā átažo kí, “Rī'á tándí ró má drī drāzō.”

⁹ Gō'dá Ôvāri drī tā átažo Yónā drī kí, “Yónā, rī'á mbī ní drī 'bāzō ómbā ró fē nō tāsī yā?” Yónā drī tā lōgōzō Ôvāri drī kí nī rī, “Áwō, rī'á mbī má drī 'bāzō ómbā ró, ícā trá má drī drāzō.”

¹⁰ Ôvāri kí, “Yónā, ní ndrē drē, fē nō mbā úrū nō cé ngácí álō sī. Nī rī gógó 'dī ní kō, ní ndrē vó lá ní mbālē kō. Gō'dá 'ī bē drālē volé rī, ní rī'á izā ró rōō ódrā fē 'dī ká tāsī.

¹¹ Ngā gō'dá òjílā gólīyī Nínivē kâ nō 'bá yī yā? Rī'á mbî má drí â'dózó izā ró rōō òjílā gólīyī nō 'bá yī òdrā lâ yī tāsī kô yā? Nínivē jārībā ángí 'í âvû-âvû ró, òjílā gólīyī tā mbî 'ē'ē nī 'bá kô rī 'bá yī bē kútū-kámá-âlô-drī-lâ-nyâ'dî-trá (120,000), gō'dá kpá kōrōnyā 'bā kâ bē tólā tā ākó. 'Dī rī, má â'dô gólīyī izā ndrē'á kô yā?"